

LEEUWARDER

DINGSDAG

COURANT.

den 30 OCTOBER.

De middelprijzen van de in- en uitlandsche Tarwe en Rogge, waarnaar de teting van den prijs van het Tarwe-, Rogge- en Zwitterbrood moet worden gerekend, zijn op de markt van Vrijdag den 26 October 1849, te Leeuwarden, geweest als volgt:

Van de Tarwe per mudde . . . . . f 8,70.
Van de Rogge per last, voor het Roggebrood . . . . . - 125,00.
Van de Rogge per last, voor het Zwitterbrood . . . . . - 125,00.

Leeuwarden, De Gouverneur van Friesland,
den 27 October 1849. VAN PANHUIJS.

PARIJS, den 25 October.

De zitting der Wetgevende Vergadering van heden is weder zeer onstuimig geweest, bij de voortzetting der beraadslaging over het voorstel van den heer *Napoleon Bonaparte*, betreffende het verlenen eener amnestie, ten behoeve der Junij-insurgenten, die gedeporteerd zijn, doch niet door den gewonen regter tot die straf verwezen. Nadat door den secretaris van *Heeckeren* het proces-verbaal der zitting van gisteren was voor gelezen, heeft de afgevaardigde de *Grammont* het woord opgevat, en namens het leger geprotesteerd tegen eene uitdrukking, welke den heer *Napoleon Jerome Bonaparte* in den mond is gelegd. Deze laatste afgevaardigde zou namelijk in de warmte van den parlementairen strijd hebben uitgeroepen: 'Waar toch schuldten op den 24 Februarij 1848 zij, die zich de verdedigers der orde noemen? Ten slotte heeft de heer de *Grammont* verklaard, dat hij zich gerechtigd achtte, om thans onbewimpeld te verkondigen, dat het leger altijd zal protesteren tegen hen, die de omverwerping der maatschappij in den zin mogten hebben.

De gevoerde woordenwisseling heeft inmiddels de algemeene aandacht gevestigd op hetgeen gisteren is voorgevallen, doch vooral ook op de wijze, waarop daarvan in het officiële verslag der zitting mededeeling is gedaan. Het regeringsblad houdt deswegens in, dat de heer *Napoleon Bonaparte*, zijn voorstel toelichtende, heeft verklaard, dat hij zich geenszins had voorgesteld, om misbruik te maken van de omstandigheden en van de behaalde republikeinische zegespraal; — dat daarop door een der aanwezigen is uitgeroepen, dat hij, *Bonaparte*, beter zou doen van te zwijgen, omdat ieder te goed wist, waar hij zich op den 24 Februarij had bevonden. De heer *Bonaparte* zou daarop hebben bespeurd, dat dit gezegde tot hem werd gericht door den afgevaardigde v. *Heeckeren*, die vóór de Februarij-omwenteling zich had aangesloten aan de behoudende partij. Hij zou daarop dien afgevaardigde hebben toegevoegd, dat hij, v. *Heeckeren*, in stede van te spreken, beter zou doen met zich zelve aftevragen, waar hij zich had schuilgehouden op een tijdstip, gedurende 't welk de leden van het koninklijke geslacht zoozeer verdedigers noodig hadden. De heer v. *Heeckeren* heeft daarop (altijd volgens het officiële verslag), geantwoord: 'welaan, gij burger, *Prins van de Bergpartij*, ik zal u zeggen, wat gij in Februarij 1848 deedt; gij hield u bezig met de aanvraag van een jaargeld van 150,000 fr. aan de Kamer der Pairs.' — Het officiële verslag meldt, dat die woorden alom een luid gelach hebben doen ontstaan. Heden ochtend werd verzekerd, dat de heer *N. Bonaparte* den heer v. *Heeckeren* tot een tweegevecht had uitgedaagd. Men scheen echter de hoop op eene bijlegging van het geschil nog niet geheel te hebben opgegeven.

Ingeval echter dat tweegevecht voortgang mogt hebben, zal de heer *N. Bonaparte* met bloeddorstige werkzaamheden buiten de Wetgevende Vergadering overladen worden, vermits hij heden ook den afgevaardigde *Dahirel*, die hem het spreken van leugentaal heeft verweten, heeft uitgedaagd. Een der verslaggevers van het in de zitting van heden verhandelde verneemt, dat, ingeval de afgevaardigden op die wijze gelieven voort te gaan, men weldra in de dagbladen het verhandelde in de Kamer zal moeten plaatsen onder het hoofd van: *plaats gehad hebbende moorden, misdrijven, ongevallen en onvoorziene gebeurtenissen*.

Wat het voorstel van *Bonaparte*, om de opstandelingen amnestie te verlenen, betreft, dit is verworpen, zoo als men verwachtte, met 419 tegen 183 stemmen. Namens de regering werd het door den minister *Dufaure* bestreden.

De benoeming van den heer de *Corcelles*, als opvolger van den heer de *Falloux* in het ministerie van onderwijs, wordt al meer en meer waarschijnlijk, maar men is het nog niet eens over de vraag, welke betekenis deze benoeming heeft. Volgens sommigen, zoude men op het Elysée tot deze keuze gekomen zijn, omdat men hierdoor des te sterker zoude protesteren tegen den bekenden brief van de *Falloux* in l'Ami de la Religion; volgens anderen daarentegen zoude juist de heer de *Corcelles* benoemd zijn, om minder aanstoot aan de katholieken te geven, omdat hij nagenoeg niet in gevoelsverschillen van zijn voorganger.

FRANKFORT, den 24 October.

De commodore *Brommy*, bevelhebber der Duitse rijksmarine, bevindt zich sedert eenige dagen binnen onze muren. Naar men verneemt, staat zijne aanwezigheid alhier in verband met de vraag, betreffende de overwintering dier vloot. Het besluit, dat dezelve den winter in eene Belgische haven zal doorbrenge, is niet, zoo als dit door eenige dagbladen wordt beweerd, door het rijkministerie ingetrokken, maar hetzelfde zal integendeel tegen het einde der maand November ten uitvoer gebragt worden, indien intusschen de betrekkingen tot Pruisen zich niet zoodanig mogten verbeteren, om de vloot in eene Pruisische haven te doen overwinteren. Indien dit niet het geval mogt zijn, dan zal zij den winter in Antwerpen doorbrenge.

Aan onderscheidene gevangenen te Rastatt is het weder gelukt te ontvlugten; onder dezelve bevindt zich de zoon van den hoogleeraar *Hillebrand* te Giesse, die op het punt stond om voor de militaire commissie te verschijnen. Er zijn dezer dagen weder een aantal Badensche soldaten, tegen welke geene gepronede beschuldiging bestond, in vrijheid gesteld; van de vreemde gevangenen worden slechts die terug gehouden, welke door hunne regeringen niet opgeëischt zijn. Onder deze schijnen zich ook eenige Nederlanders te bevinden.

HAMBURG, den 23 October.

De moeilijkheden, welke voor eenige weken omtrent de bestemming van het in den Deenschen oorlog buitgemaakte fregat *Gefion* geresen waren, waande men geheel uit den weg geruimd, ten gevolge der krachtige verklaring van de Pruisische regering om dit schip, dat zij als haar eigendom beschouwde, in geen geval te zullen afgeven, en elke poging, daartoe door Denemarken aangewend, als eene oorlogsverklaring te zullen beschouwen. Dit schijnt echter niet het geval te zijn, want overeenkomstig heden ontvangen berigten, zijn vijf Deensche sloepboten in de haven van *Eckernförde* verschenen om de *Gefion* af te halen. De overheid heeft deze uitlevering geweigerd. De geheele stad was in beweging en de burgerweertoonde zich bereid om dit zegeteeken van Sleeswijk-Holstein tegen alle geweld te verdedigen.

In het geheel bestaat er tegenwoordig weder in de hertogdommen eene hevige spanning, die op eene aanstaande botsing wijst. Tusschen Kiel en Berlijn heeft men in de laatste dagen een bijzonder levendig verkeer opgemerkt; de koeriers volgen elkaander onophoudelijk op.

GRAVENHAGE, den 26 October.

De dagblad, het welk voor weinige dagen eenige bijzonderheden heeft mededeeld, van de onderhandelingen over het samenstellen van een nieuw kabinet, heeft dienaangaande nader gemeld, dat vóór de gemotiveerde afwijzing van de heeren *Thorbecke* en v. *Rosenthal* eenstemmige personen, welke benoemen zouden worden, niet als regeringsgezinden waren aangewezen, zoodanig dat al de verzoeken van de kandidaten nog voorstelbaar was, op dat zijt tusschen twee der kandidaten nog verschil bestond. Het gewichtig punt, en een ander zijnen naam had gegeven onder

reserve, dat het beginsel, het welk hij voorstond, bij eene bepaalde benoeming zoude worden aangenomen.

Een ander binnenlandsch dagblad meldt, in het zekere onderrigt te zijn: 1º. dat de heer v. *Bosse*, bij zijne onderhandeling met den heer *Thorbecke*, stellig bedongen had, dat er geene benoeming zonde plaats hebben, vóór dat de leden onderling de hoofdbeginselen hadden besproken; 2º. dat zoodanige afspraak tusschen den heer *Thorbecke* en de overige te benoemen ministers nog niet had plaats gehad, toen de lijst aan Z. M. werd aangeboden; 3º. dat, toen men, na het ontvangen van 's Konings aanvraag, over beginselen begon te spreken, 'er dadelijk niet over een enkel, maar over verscheidene punten groot verschil tusschen de heeren v. *Bosse* en v. *Sonsbeek* bleek te bestaan, en de verdere woordenwisseling daarover is gestaakt.

Thans wordt verzekerd, dat alles wat heeft plaats gehad van een vertrouwelijk aard is geweest; — dat, zoo er inlichtingen zijn gevraagd, het antwoord alleen voor den Koning moest dienen; — dat daarop geheel of ten deele kon, en wellicht ook is geantwoord; — dat de Koning nog geen besluit heeft genomen, en dat ook Z. M. den heer v. *Goltstein* niet bij zich heeft ontboden, noch hem onmiddellijk eenige last heeft gegeven.

Men verneemt, dat de heer *Thorbecke*, bij het hervatten van de werkzaamheden der Tweede Kamer, verslag zal doen van de ministeriële crisis, voor zoo verre hij daarin is betrokken geworden.

Van den 27sten.

De Koning heeft de heeren *Thorbecke* en *Nedermeijer van Rosenthal* bij zich doen ontbieden, ten einde persoonlijk met die heeren in overleg te treden.

De Koning heeft tevens het verzoek van de heeren *Donker Curtius* en *Lichtenvelt*, om hunnen last thans als geëindigd te beschouwen, ingewilligd.

— Schier dagelijks komen er aan het Paleis des Konings eene menigte requesten van behoeftigen in, die bij het naderen van den winter en het geheel ophouden der verdiensten, hunne toevlucht tot de Koninklijke weldadigheid nemen. Sints jaren is hunne stem, ieder winter, niet ongehoord gebleven. Ja, hoe wel hun aantal groot was, dat bleek uit het aantal van requesten (wel eens zes duizend) die inkwamen, hebben zij allen den lof van 's Konings edelmoezigheid nog op de lippen. Wij vertrouwen, dat zijn zoon, de tegenwoordige Koning, vooral ook om de geruchten te logenstraffen, die onder de behoeftigen verspreid zijn, ook van zijne Koninklijke schatten een offer zal brengen aan zoo vele deerniswaardigen, die met angst de donkere toekomst te gemoet gaan. (Zondagabl.)

— Naar wij uit eene goede bron vernemen, bestaat bij de Regering het voornemen om een nieuw stoomschip, gelijk aan de *Pluto*, benevens vier kleine ijzeren stoomschepen, allen bestemd voor de dienst in Neêrlandsch Indië, te laten aanbouwen. (Id.)

LEEUWARDEN, den 29 October.

Wij herinneren onze lezers dat het morgen (Dingsdag) de laatste dag is, waarop de drieguldens, guldens en halveguldens, die de beeldtenis van Koning *Willem I* voeren, behalve die van 1840, bij de betaalmeeesters en ontvangers van 's Rijks middelen kunnen worden ingevisseld.

— De muzikale avonden in de zaal van den heer van der *Wielen*, te geven onder den naam van *Frascati*, zijn Zondagavond begonnen. De zaal was goed bezet en de muziek zeer naar genoegen.

— Van Sneek wordt van den 26 dezer gemeld: Heden nacht ongeveer twaalf ure, is er brand ontstaan in de pottebakkerij van den heer *W. D. Boersma*, gelegen achter zijne, door hem bewoonde huizinge, op het Hoogend alhier, met dat gevolg, dat deze fabriek grootendeels eene prooi der vlammen en thans voor hare bestemming onbruikbaar is geworden. Eene groote hoeveelheid fabrieksturf (te zamen 50 schouw) veelal juist opgeslagen, gaf natuurlijk ruim voedsel aan het vernielend element; en evenwel is ons welingerigt en goed bestuurd wordend brandwezen, Gode zij dank! er in geslaagd, met zijne vier brandspuiten en met die van het Old Burgerweeshuis alhier, om al de belendende en nabij gelegene gebouwen voor schade te bewaren en den brand bij zijnen oorsprong, de fabriek zelve, te beperken en te blusschen. De wind waaide stadwaarts, en uit dien hoofde had deze ramp, menschelijker wijze gesproken, bij mindere bereidvaardigheid en goed beleid van het brandwezen, van onberekenbaar nadeelige gevolgen voor onze stad kunnen zijn.

— Dingsdag 11. hadden zich twee jongelingen, met name *Coopmans* en *Plantinus*, des ochtends, van Workum begeven met eene zeilboot, om een plaizier-togtje te maken. Na eenigen tijd te Heeg vertoeft te hebben, vertrokken zij van daar, des namiddags ongeveer 2 ure. Hun was, helaas! een treurig lot beschoren; want reeds vrij ver op het Heeger meer gevorderd zijnde, sloeg de boot plotseling om. *Coopmans* verdween oogenblikkelijk en vond den dood in de golven, terwijl *Plantinus*, zeker onder het gevoel van onbeschrijflijken angst, zijn leven op de omgekantelde boot redden, waarvan men hem, nog al na eenig tijdverloop, met een vaartuig afhaalde en weder naar Heeg terug bragt.

— Z. M. heeft den heer *A. R. van Voorst*, notaris te Gorredijk, vergund zijne standplaats naar Heerenveen over te brengen.

— Door Z. M. zijn de volgende benoemingen gedaan: tot commandeurs der militaire Willems-orde graaf *Rüdiger*, en de adjud.-generaal *Lüders*; tot ridders 3de kl. dier orde, de adjudanten-generaal *Panautins* en *Plantino*; de luit.-generaal *Kousnetsoff* en *Grootenhelm*, en van de 4de kl. dier orde, de prins van *Warschau*, graaf *Adlerberg*, kapiteins van *Rhaden* en *Dekonskij I*, allen in russische dienst; tot ridder-grootkruis van den Nederl. Léeuw; de adj.-generaal *Nabokhoff*, en tot commandeur dier orde de generaal-majoor *Inaschentsoff*.

— Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de hervormde gemeenten hierna genoemd, als: van Eelde, onder de classis van Assen, op *P. K. Begemann*, predikant te Niezijl; van Nederhemert, onder de classis van Bommel, op *C. H. van Dam*, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Utrecht; van Amsterdam (Nederduitse hervormde gemeente), onder de classis van dien naam, op *E. B. Scalus*, th. dr. en predikant te Goes; van Urk, onder de classis van Hoorn, op *J. P. van Hall*, vroeger predikant te Kadzand; van Wilnis c. a., onder de classis van Utrecht, op *B. van Hattum*, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Utrecht; van Baambrugge, onder de classis van Utrecht, op *P. M. Keller* van Hoorn, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Overijssel; van Mastenbroek, onder de classis van Kampen, op *J. M. Verff*, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Utrecht; van Wondsend c. a., onder de classis van Sneek, op *J. H. Seemink*, predikant te St. Johannisga c. a.; van Uitwijk en Waardhuizen, onder de classis van Heusden, op *S. G. E. Jorissen*, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Utrecht.

— Het Koninklijk Instituut voor de Marine te Nedemblik heeft een treffend verlies geleden door het overlijden van den kapitein-luitenant ter zee *J. O. Pillar*, ridder der orde van den Nederlandse Léeuw, lid der eerste klasse van het Koninklijk Instituut voor Kunsten en Wetenschappen, van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap, van het Batavisch Genootschap van Taalonderwijs, van de *Vijfgevoerte* enz. In ruim vijftigjarige ouderdom, bewijst hij een groot man, sedert kort tot eersten officier benoemd aan de wetenschappelijke instelling, waar hij bijna de helft van zijn leven met onverminderde ijver en den ernst van een uitstekend werkzaam was.

— Bij het besluit van den Koning van den 6 dezer, waarbij de heer *van der* *Wijk* tot lid van de Tweede Kamer is verkozen, is tevens ingetrokken de heer *van der* *Wijk*, die als lid van de Tweede Kamer was verkozen.

heer *Dronkers*, voor zijn *Bruid van Dronkers en Comp.*, was verleend, tot den aanleg van den Zeeuwisch-Limburgschen spoorweg. Daarmede stond in verband eene andere, verleend aan de heeren *J. van der Heyden, c. s.*, te Nijmegen, tot het leggen van eenen spoorweg van Arnhem door Nijmegen en Grave naar 's Hertogenbosch; bestemd om te Vaghel aan den Zeeuwisch Limburgschen weg aan te sluiten. Naar wij vernemen is ook deze concessie bij een Koninklijk besluit van den 20 dezer ingetrokken, met al den aankleve van dien.

Volgens de *Amsterdamsche Courant* zoude de reis van H. K. H. Prinses *Marianna* naar het Heilige Land nog al gekenmerkt worden door afwisselende tegenspoeden, eerst ter zake dat haar lijfarts, die te Rome zijn verblijf hield, aldaar niet was te vinden, later eene veertiendaagsche ongesteldheid der Prinses, welk een en ander eene maand vertraging heeft opgeleverd; het gevolg daarvan is, dat H. K. H. het hoofdpunt van hare reis nog niet heeft bereikt, zoodat alder waarschijnlijkst de reis op den 1 December aanstaande niet kan afgeloopen zijn, op welk tijdstip het huur contract der boot ten einde is. Naar men zegt is de huurprijs bepaald op f 80,000, terwijl voor elke maand langer dezelfde som moet zijn bedongen; den 9 September was de Prinses te Catania, op het eiland Sicilië; toen was alles wel, zoodmede de *Eerw. Heer van Senden*.

Van wege het ministerie van Herv. Eeredienst is afgekondigd een door de Herv. Synode onlangs vastgesteld en door Z. M. goedgekeurd, zesde additioneel artikel van het reglement op de algemeene weduwenbeurs voor Herv. predikanten; dit artikel houdt in, dat alle buitengewone baten dier beurs zullen worden aangelegd tot vermeerdering van het kapitaal.

De Algemeene Synode der Nederl. Herv. Kerk, heeft besloten, nog in den loop van dit jaar eene buitengewone tweede collecte, ten behoeve van het fonds voor noodlijdende kerken en personen, te doen plaats hebben. Zij beveelt den gedenktag der kerkhervorming aan voor het doen dier collecte, en heeft eene toespraak uitgevaardigd aan al de Hervormde Gemeenten in Nederland, om tot milde giften op te wekken. De geldsommen — zegt de Synode — die er noodig zijn, staan in zeer ongunstige evenredigheid tot de gelden, welke het fonds oplevert; tegenover de gemeenten, die wij helpen konden, staan vele, die wij op de toekomst verwijzen moesten; van 's lands regering is geen ruimer ondersteuning te wachten; als wij geene maatregelen van voorziening beraamden, zou ten volgenden jare de staat van het fonds verminderd of aan meer dan ééne gemeente eene droevige teleurstelling moeten bereid worden. Hierom waagt de Synode, voor ditmaal, geheel bij wege van uitzondering, een tweede beroep in dit jaar op de liefdadigheid der geloofsgenooten, in de hoop dat het haar gelukken moge, de last van steeds hangende vragen eenmaal afgeworpen zijnde, den staat der geldmiddelen in verhouding tot de behoeften meer te vereffenen, en de hulpzoekende gemeenten voortaan zonder vertraging krachtadiger bij te staan.

Uit het verslag van den staat en de werkzaamheden der Protestantische Vereeniging *Christelijk hulpbetoon* over het jaar 1848, blijkt dat het aantal leden in dat jaar met 819 vermeerderd is, en thans, in 38 departementen en 61 section, 14,858 bedraagt. Uit het nu bekend gemaakt reglement der Vereeniging kunnen de volgende bepalingen strekken om haar doel en middelen te kenschetsen:

Het doel der Vereeniging is: voor het Protestantisme te waken en werkzaam te zijn, door Protestanten, bijzonder behoeftige, tegen den invloed der Propagande te beveiligen. Zij zal te dien einde: a. hunne godsdienstige en zedelijke vorming bevorderen, zoowel door verspreiding des Bijbels en de meest mogelijke uitbreiding van Evangelisch onderrigt, als door de uitdeeling van kleine godsdienstige geschriften, waartoe de Vereeniging zich ook met de hier te lande bestaande Bijbel- Tractaat- en Zending-genootschappen in verband zal stellen; b. door giften of voorschotten, zonder of tegen eene geringe rente, de belangen van hen, die zulks waardig zijn, zooveel mogelijk voorstaan; c. medewerken dat brave, minvermogene Protestanten eigendom verkrijgen of behouden; d. naar gelang van plaatselijke omstandigheden en gelegenheden alle gepaste middelen aanwenden, om Protestanten te behoeden tegen afval van hunne belijdenis.

Leden dezer Vereeniging zijn alle Protestanten, die zich verbinden tot eene wekelijksche bijdrage van twee centen, of tot eene jaarlijksche gift van een gulden.

De Vergaderingen van het hoofdbestuur worden gehouden te 's Hertogenbosch. De algemeene Vergadering wordt met adviserende stem bijgewoond door twee afgevaardigden uit de Permanente Commissie der Maatschappij tot bevordering van welstand enz. en twee uit het Hoofdbestuur der Maatschappij *Unitas*.

De fondsen der Vereeniging mogen geenszins als een Diaconie-fonds worden aangemerkt.

Dit Reglement is vastgesteld op de algemeene Vergadering, gehouden te 's Hage den 8 Junij jl.

Men verneemt, dat den 19 November aanstaande met de derde algemeene volksstelling een aanvang zal worden gemaakt.

De kleine dwerg *Admiraal Tromp*, die te Leyden op den Burg gelogeed was, heeft eene goede ontvangst genoten. De sociëteit *de Vriendschap*, alsmede de handboogschutterij *Willem Tell*, aldaar gevestigd, hebben hem met het lidmaatschap vereerd, terwijl door de laatste hem een zilveren pijl en boog op de borst is gehecht, die hij beloofd heeft getrouw te zullen dragen.

De beroemde *Ary Scheffer*, die den roem der Nederlandsche schilderschool buitenlands heeft gevestigd en te Parijs met regt voor een der beste levende schilders wordt gehouden, bevindt zich thans te Amsterdam.

Sedert eenige dagen vertoonen zich op de kwelders en slijkgronden langs het Reitdiep, tegen Vliedorp en elders, buitengewoon groote troepen wilde ganzen, dat men wel eens in verband brengt met een naderenden strengen winter.

Te Olst heeft den 23 dezer eene zeldzame huwelijks-plegtigheid plaats gehad. Vader, zoon en dochter, uit een huisgezin zijn tegelijk gebuwd: de vader met de jongste dochter uit een ander huisgezin, de zoon met hare oudste zuster en de dochter met haar broeder.

Op de meeste schepen die in den jongsten tijd van Hamburg voor verre reizen uitliepen, bevonden zich als reizigers jonge handels-volontairs, uit de hooft standen.

Op een der schepen van het handelshuis *Godefröy*, naar Chili vertrekkende, scheepten zich twee zonen van Saksische ministers in.

Die belangstelling is het die onze handels-vaart tot heden ontbrak. Wij mogen nu voor haar eene nog betere toekomst te gemoet zien.

Het ware wenschelijk, dat naburige rijken dit navolgden, ten einde de algemeene klagten, omtrent de moeilijkheid om maatschappelijke betrekkingen te verkrijgen, te doen verdwijnen, waardoor de ambten-jagt zoude afnemen.

De *Drentsche Courant* berigt, dat de *Tafereelen uit het Drentsche Dorpsleven* van den Heer van *Schaick*, predikant te Dwingelo, in Duitschland de eer eener vertaling in het Hoogduitsch zijn waardig gekeurd, en deze vertaling aldaar door eene bekwame hand bewerkt wordt.

Het *Weekblad van het Regt* meldt, dat, bij arrest van den Hoogen Raad van 23 dezer, is uitgemaakt, dat *marechausses* niet kunnen optreden als opzieners der jagt, en derhalve niet bevoegd zijn te vorderen de vertooning eener jagt-acte; dat zij die hoedanigheid niet kunnen ontleenen uit het kon. besluit van 15 Julij 1825, wegens het commissioneeren der veldwachters tot buitengewone opzieners der jagt en vischerij (voorkomende in het *Bijvoegsel tot het Staatsblad* van 1825, deel 1, blz. 160), noch uit dat van 19 December 1839, waarbij toepasselijk zijn verklaard de bepalingen van eerstgemeld besluit op alle districten, waar *marechausses* zijn of zullen worden gestationeerd of gedetacheerd, (*Bijv. Sibl.* van 1839, bl. 357).

Uit Stettin wordt gemeld, dat de hoogleeraar *Kinkel*, welke in het tuchthuis te Naugard is opgenomen, gekleed is even als de overige tuchtelingen, en even als zijne lotgenooten op den weestouw is geplaatst. Deze handelwijze is overeenkomstig met de ten dezen bestaande voorschriften, welke niet veroorloven eenig onderscheid tuschen de gevangenen te maken. Vermits echter ten opzichte van staatkundige misdadigers bijna overal meerdere inschikkelijkheid wordt betoond, zoo schijnt het voornemen te bestaan, om de wettelijke verordeningen op dat stuk te wijzigen.

De *Landhuiskundige Courant* — een blad dat zich in vele belangstelling verhuist en die ook verdient — geeft een artikel over den Landbouw en de Jagt, waarin wij het volgende overnemen:

In 1840 werden er in Gelderland uitgegeven 1296 jagt-acten en daarvoor werd betaald f 14,823. Het het reglement brengt dit aan de schatting van den 21,000. Stelt men dat in die provincie 300 cijferlijke jagers

waren en dat elk jager dooreen 10 hazen en 20 stuks vliegend wild schoot, zouden deze laatste, eene waarde hebbende van f 20, gezamenlijk f 16,000 leveren. Elk jager zou 's jaarlijks, tot herstel of aankoop van geweren, schaffing van honden, kruid, lood, enz. enz., f 15 behoeven, dit geeft 800 jagers f 12,000. Herstel en aanschaffing van kleedingstukken, schoen, loon van weitsch- en polstok-drager enz, kost hem gemiddeld f 5 's jaars, voor alles f 4000.

Men berekent dat de productie van de jagt in Duitschland de rente van kapitaal van 80 millioenen daalders vertegenwoordigt.

Volgens eene berekening over de jaren 1837 tot en met 1843 werden in Maagdenburgsche (Duitschland) op eene oppervlakte van 457,000 Pruisische morgens, jaarlijks 48,720 hazen geschoten. De domeinpachters zijn daar mede de pachters der jagt en zij zorgen voor het behoud der wildbaan. Een bewijs dat zij althans het wild niet zoo nadeelig voor den landbouw achten.

In Gelderland werden in 1848 op 64 kooijen eenden gevangen. Levert ieder kooi er dooreen slechts 500 op, dan bedroeg de waarde der gevangen vogels deze tegen f 50 per 100 gerekend — de som van f 16,000.

De opbrengst van 29 duiventillen schatten wij op f 300.

Volgens deze matig gestelde sommen, produceerde de jagt in Gelderland in 1848 f 32,000 — vertegenwoordigde, als rente tegen 5 pct. gerekend, een kapitaal van f 646,000.

Zij bracht daar te boven in omloop de som van f 16,000 of, met inbegrip van hetgeen voor de acten betaald werd, f 37,000. Wij gewagen hier niet van de 38 opzieners, welke met hunne huisgezinnen door de jagt een redelijk bestaan hebben, noch van de f 1593.75, welke voor gedood, schadelijk gedierte zijn uitgekeerd. De gelden, daartoe benoodigd, werden uit de opbrengst der acten gevonden.

Dit alles zoude verloren gaan, wanneer de jagt, volgens de begeerte en in den zin van sommigen, geheel vrij was. Spoedig zoude dan alle wild verdwenen zijn, geene eende-kooi zoude, ten ware op ruimen afstand geheel door gronden van den eigenaar omgeven, meer in wezen kunnen blijven; geene slagduif of spoocht was meer veilig.

Menig fabrikant, handwerksman, winkelier en arbeider, zoude groote schade ondervinden. De belangrijke duivenmest zoude voor den landbouw verloren gaan. Een kapitaal van 6 à 7 millioen werd aan het nationaal vermogen ontnomen.

Men voere niet tegen ons aan, dat er maatregelen te nemen zijn, om, zoo het algemeen belang het vordert, voor het geheel vernielen van de wildbaan te zorgen, de eende-kooijen en duiventillen te beschermen. Wij ontkennen het niet. De tegenwoordige jagtwet wordt ook niet door ons verdedigd, zonder dat wij daarom toe willen geven, dat zij zoude zijn een gedenkstuk van jammerlijken teruggang naar lang versleten misbruiken, dat slechts past op de herstelling der zoogenaamde heerlijke jagtregten. Doch door het voorschrijven van verordeningen, bij voorbeeld op de wijze van jagen, op het openen en sluiten der jagt, en door het laten betalen van eenige recognitie, zal men nimmer kunnen voldoen aan hen, die verlangen naar hartelust, dus wanneer en op welke wijze zij verkiezen, het wild, even als ratten en muizen, te kunnen dooden en uitroeijen.

Wij nemen deze gelegenheid waar, om de lezing van bovengenoemde *Courant* in een tijd, die de waarde van onzen landbouw op prijs begint te stellen, ten sterkste aan te bevelen. De mannen, aan wie de redactie is toevertrouwd, zijn ervaren practici en niet slechts lezers van buitenlandsche landbouwkundige geschriften, die zoo menigmaal allerlei raadgevingen en voorschriften opdischen, die voor onzen landbouw veelal van niet de minste waarde, ja wel eens hoogst schadelijk zijn.

Uitgever de heer *J. G. Meijer*, te Arnhem.

STEENWIJKERWOLD, den 22 October 1849.

Door den kerkeraad der hervormde gemeente alhier, is ten gevolge van het danken van *Ds. Schorse*, ter vervulling der bestaande vacature eener predikantsplaats, het volgende zetal predikanten geformeerd: *DD. Kamp*, te Zwartsluis; *Porson*, te Steenwijk; *Masman*, te Vollenhove; *Kiers*, te Oldeholtspade; *Ebbinge*, te Lippenhuizen, en *Rijkens*, te Appelscha.

ROTTERDAM, den 24 October 1849.

Door den breeden kerkeraad der Nederduitsche Gereformeerde gemeente alhier is heden, uit het vroeger medegedeelde zetal predikanten, het volgend drietal gemaakt: *DD. W. Francken Az.*, te Waddingsveen; *V. F. J. Boonacker*, te Enkhuizen en *H. H. Sluiter*, te Vlaardingen, en daaruit beroepen de wel eerw. heer *Walraven Francken Az.*, predikant te Waddingsveen.

ENKUIZEN, den 25 October 1849.

De Kerkeraad der Nederl. Herv. Gemeente alhier, heeft gisteren het volgend drietal geformeerd, alphabetisch aldus gesteld: *DD. B. ter Haar Romeny*, te Eemnes Binnendijks; *J. G. van de Velde*, te Borne en *E. Cats Wor*, te Mijdsel.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen. 19 Oct. *L. K. Faber*, *Hendrika Catharina*, New-Castle; kool; *F. J. Frankena*, *Verwagting*, New-Castle, kool. 22 dito. *W. Wentel*, *Lord John Russell* (S.), Londen, ledig; *T. Thade*, *Anna Elisabeth*, Zwolle, ledig. 24 dito. *A. T. Hayer*, *de Goede Hoop*, Stettin, hout; *H. T. Mulder*, *Margaretha*, Noorwegen, hout. 25 dito. *T. Rubotham*, *Industrie*, Engeland, ballast. 26 dito. *H. W. Nevill*, *Lion* (S.), Londen, ledig.

Vertrokken. 20 Oct. *N. J. Renzema*, *Goede Verwachting*, Rensburg, steen; *H. W. Nevill*, *Lion* (S.), Londen, vee en boter; *J. P. Vos*, *Charlotte*, New-Castle, ballast. 24 dito. *W. Wentel*, *Lord John Russell* (S.), Londen, vee en boter; *B. H. Plukker*, *de Jonge Hendrik*, Oostzee, pannen; *J. K. Bart*, *Elisabeth Maria*, Avontuur, ballast; *M. E. v. d. Veen*, *Vrouw Anske*, Londen, kaas; *U. E. Pot*, *Vertrouwen*, Rensburg, stukgoederen; *J. Robbenson*, *Orion*, Londen, granen; *J. D. Visser*, *Maria*, Londen, aardappelen. 25 dito. *F. J. Frankena*, *Verwagting*, New-Castle, kaas. 26 dito. *H. W. Ritschel*, *Gleaner*, Londen, granen. 27 dito. *J. D. Flek*, *Geerdina Beerta*, Denemarken, Cichorei; *H. W. Nevill*, *Lion* (S.), Londen, boter en vee.

209de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde klasse.

1ste Lijst. No. 13080, een prijs van f 5000. No. 16195, een prijs van f 1250. Nos. 8042, 625 en 14589, ieder een prijs van f 1000.
2de Lijst. No. 18948, een prijs van f 25,000. No. 18989, een prijs van f 2500. No. 20, een prijs van f 1250. Nos. 14124, 9108 en 14651, ieder een prijs van f 1000.
3de Lijst. Nos. 10574, 5245 en 295, ieder een prijs van f 1000.
4de Lijst. No. 6130, een prijs van f 1000.

MENGELWERK.

Schrijven van *ALEXANDRE DUMAS*, over Nederland.

(Verzolg en slot van no. 85.)

..... Niet wetende of ik immer in 's Hage terug zou komen, wilde deze gelegenheid om eene sirene te zien, niet verzuimen. Maar hoe veel had ook had, er was nog iets. Ik wist dat in dit zelfde museum de gehele geschiedenis van Willem van Nassau, Prins van Oranje, door de geschiedenis naamd, de Zwijger, door hem gedragen toen hij, op den 10 Julij 1884, *Balthazar Gerards* te Delft, vermoord werd. Deze geschiedkundige herinnering had voor mij meer aantrekkelijks, dan alle zeenimfen der wereld. Ik heb mijn gids mij eerst de kleeders van Willem, en daarna het lijk der

De kleeders van den stichter der Hollandsche republiek, van den dapperen held van Utrecht, van den echtgenoot van Telling's weduwe, van den finksteden in de eerste zaal; sedert 264 jaren zijn ze daar bewaard, als een gedenkstuk van den wiens laatste sucht voor zijn volk

Mijn God? erbarm u over mij en over mijn arm volk! sprak de zwijger, toen hij viel.

Het overkleed, het vest en het hemd met bloed bekleet liggen daar, naast den kogel, die hem het hart doorboorde en de pistool, waarmede dezelve was afgeschoten.

Dit is eene eeuwige durende en steeds levendig uitgesprokene vloek jegens den moordenaar. Ik weet niets dat ons zoo tot nadenken, tot droomen, tot poëzij stemt, als het gezicht van die stoffelijke herinneringen. Wat verkondigt niet het mes van Ravallac, wat meldt niet de kogel van Balthazar Gerards! Wie kan het zeggen hoe zwaar drie duimen ijzers of een once loods in het lot der volken wegen! Toeval, voorzienigheid of noodlot, de wereld zal voor deze woorden altijd blijven stuiten. — De Sphinx die ze bewaakt, is de twijfel. — Ik kom in 's Hage terug, al is het alleen om dit bebloed hemd, die pistool en kogel te zien.

Maar het was kwart voor elf uur, ik had slechts weinige minuten meer over. Ik verzocht mijne sirene te zien; men bragt mij bij eene kast, welke driemonsters bevatte, eene faunus, een vampir en eene sirene. — Het was mij om de laatste te doen. Zij was uitgedroogd en had bijna de kleur van een inwoner der Carabische eilanden. Hare oogen waren gesloten, de neus ingevallen, de lippen op de tanden gekleefd, de laatste bijna alle uitgevallen, de boezem was merkbaar, maar ingedrukt, eenige weinige korte haren waren op het hoofd merkbaar, eindelijk liep het benedenste gedeelte van het ligchaam in de staart van eenen visch uit. — Er was niets tegen te zeggen, het was wel eene sirene.

..... Holland is het land der spoorwegen, van 's Gravenhage af tot Amsterdam toe hadden de Hollandsche ingenieurs geen enkele holle weg te overdekken, niet eene molshoop door te graven. — Overigens is het land overal hetzelfde, een groot weiland, overal van loopende watertjes doorsneden, boschjes van het meest frische groen, schapen in hunne wol gewikkeld, koeijen met dekkleden (paletot). Niets is volmaakt nauwkeuriger dan de landschappen der Hollandsche meesters. Als men Hobbema en Paul Potter gezien heeft, heeft men Holland gezien. Als men Teniers en Terbrug gezien heeft, heeft men de Hollanders gezien. En echter moeten zij, die niet in Holland geweest zijn, er heen gaan, zelfs na Hobbema en Potter, is Holland schoon om te zien; zelfs na Teniers en Verburg, is het der moeite waard de Hollanders te leeren kennen.

In twee uren waren wij te Amsterdam. Een kwartier uurs later klommen wij de stoep op van een sierlijk huis op de Keizersgracht; en toen de knecht, die ons had afgehaald, ons aandiende, zagen wij Mevrouw W. en de Heeren W. en J. en Gudin ons te gemoet komen. Mevr. W. was nog altoos de bevallige vrouw, die ik reeds driemaal de eer gehad had te zien, schoon, zedig blozende als een kind, eene bevallige vereeniging van de Fransche en de Engelsche vrouw. Hare zuster, Mevr. J. was te Londen. — Gedurende vijf minuten hoorde men niets dan het geroisch der omhelzingen en de gymnastiek van het handdrukken.

Gudin was uit Schotland teruggekomen.

De tafel was gedekt. — Ik spreek overeenkomstig mijne Fransche gewoonte, wanneer ik zeg: de tafel was gedekt. In Holland is de tafel altijd gedekt; daar is de woning gastvrij in den volsten zin van het woord. — Ieder van ons had in die bevallige woning zijne eigene kamer geheel in orde. Het was een lust om te zien, die helder doorschijnende glazen, die glinsterende deurknoppen, die tapijten in de zalen, in de gangen, op de trappen; die dienstboden, die men nooit ziet, maar waarvan men de nabijheid altijd gewaar wordt, altijd zindelijk, netjes en welvarend.

Aan tafel gaande herinnerde Mevr. W. ons, dat de Koning om drie ure zijn intogt hield, en dat er bij eene harer vriendinnen een venster voor ons werd opgehouden, om dezelve te kunnen zien.

Wij haastten ons dus, en wandelden kwart voor drieën naar het huis, waar men ons verwachtte.

Het was de 11 Mei. — Zeven dagen geleden had ik in Parijs het feest bijgewoond van den 4 Mei. Zeven dagen later en op een afstand van 180 mijlen, zag ik een tweede feest, dat, bij den eersten opslag, het vervolg scheen van het eerste. Te Amsterdam even als te Parijs, te Parijs even als te Amsterdam liepen wij onder een gewelf door van driekleurige vlaggen, onder het gejuich der bevolking. Alleen dragen de Fransche vlaggen hare kleuren regt, de Hollandsche dwars; alleen riep men te Parijs: „Weg met het koningschap.” en te Amsterdam: „Leve de Koning!”

Wij werden voorgesteld aan de familie, wier gasten wij voor eenige oogenblikken zijn zouden. Het was een tweede staaltje van een Hollandsch huis; het was een weinig grooter dan dat van W., en was, even als het zijne tusschen eene gracht en een tuin gelegen, de voorgevel aan de gracht, de achtergevel aan de tuin zijde. De zoldering was met fraaije schilderstukken versierd.

Ik verwachtte in Holland bij iedere schrede gelakte tafels en porceleinen vazen, geheel China en Japan in de eetzaal en in de woonkamers te zullen ontmoeten; maar de Hollanders zijn even als die versmadende bezitters, die niet waardeeren wat zij bezitten. Ik zag vele Fransche étagères, eenige Saksische beeldjes, maar weinig togtschermen, weinig porcelein, weinig Chinese producten.

Kwartier over vier hoorden wij een groot gerucht dat ons naar de vensters deed snellen. Het was het begin van den intogt. Eerst zagen wij de muziek opdagen, toen de ruitertij, toen een mengelmoe van menschen en ruitertij, toen eindelijk eene eerewacht te paard, in burgerkleeding, zonder ander wapen, dan eene carwats, zonder ander onderscheidingsteeken dan een karmezijn kleurige sluweelen bandelier. — Alles werd vooraf gegaan door 200 à 300 werklieden en straatjongens, die hunne petten in de hoogte wierpen en het Hollandsche volkslied zongen. — Het is opmerkenwaardig, dat het Hollandsche volkslied, dat van het meest republikeinsche volk der wereld, een koningsgezind lied is. Terwijl ik dacht aan al de vorstelijke intogten, die ik al gezien had, trok de stoet voor mij, en de koning naderde te midden van een twaalfstal hoofd-officiëren en groot-officiëren van zijn paleis. — Hij is een man van 30 à 32 jaren, met blond haar en blauwe oogen, waaraan hij beurtelings eene uitdrukking van groote zachtheid of vastheid geven kan, en een baard die het benedengedeelte van zijn gelaat bedekt. Het geheel van zijn gelaat is innemende, zijne groeten waren minzaam en dankbaar. Ik boog mij, toen hij voorbij kwam, en, zich omkeerende, groette hij mij afzonderlijk met het oog en de hand. Ik kon niet begripen, dat die dubbele groete tot mij gericht was; ook zag ik om, om te weten, wien deze koninklijke eer te beurt viel.

J. begreep mijne bedoeling. „Neen, neen,” zeide hij, „gij zijt het wel, dien de Koning gegroet heeft.” — „Ik? de Koning zou mij groeten? Het is onmogelijk, hij kent mij niet.” — „Daarom juist heeft hij u herkend.” Ons aller gelaat is hem van nabij bekend. Hij heeft een vreemd gelaat gezien, en heeft gedacht: dat is mijn dichter. Het vreemdste was, dat het wezenlijk de waarheid was, en dat de Koning het mij den volgenden dag zelf verhaalde.

De Koning was te paard, en droeg de uniform van admiraal.

Na hem volgde een groot verguld ruitertij, door acht witte paarden getrokken, waarvan elk door een lakei in hofkleeding bij den toom werd geleid. Aan beide zijden van het ruitertij, op de treden, herkende men de pages aan hunne uniform van rood met goud. Eene vrouw van 25 à 26 en twee kinderen van 6 tot 8 jaren zaten in het ruitertij en groetten. De kinderen zonder aan iets te denken, de vrouw wellicht aan al te veel denkende. Deze vrouw en deze twee kinderen, waren de Koningin, de Prins van Oranje en Prins Maurits. Het is onmogelijk een meer bevallig en tevens meer neerslagtig gelaat te aanschouwen dan dat van de Koningin; dat is de vrouw in al hare bevalligheid, de Vorstin in al hare majesteit. Gedurende de twee dagen, die ik te Amsterdam heb doorgebracht, heb ik drie malen de eer gehad bij haar ontvangen te worden; geen woord van alles, wat zij tot mij gesproken heeft, heb ik vergeten. Dat haar volk goed en getrouw jegens haar zij en moge God hare neerslagtigheid nimmer in smart veranderen!

De stoet trok voorbij, verijderde zich en verdween. Vreemd schouwspel in de tegenwoordige dagen, nu de Vorsten algemeen door den vloek schijnen getroffen. Helaas! wie heeft gelijk, zij of de volken? Ziedaar het groote raadsel waaraan Karel I en Lodewijk XVI zijn opgeofferd. De restauratie in 1660 gaf aan de volken, de omwenteling van 1848 aan de Vorsten ongelijk. De toekomst zal beslissen. Ik voor mij houd het met de volken.

Toen de stoet voorbij en verdwenen was, had ik voor den volgenden morgen, ten elf uur, niets te Amsterdam te doen. Ik vroeg dus aan mijne gastheeren mij wel te willen inlichten, op wat wijze ik het best naar Monnikendam komen konde,.....

(Hier volgt het verhaal van zijne reis naar Monnikendam met schipper Olifus, en diens huwelijken met zeemeerminnen. Dit vertelsel van Olifus is nog niet ten einde, maar als Dumas, later terug komt op zijne ontmoetingen te Amsterdam en in Holland, zullen wij hem verder vertellen.)

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den 28 October 1849, behoorlijk geregistreerd, is SIKKE KOENELIS HIRINGA, zonder beroep, wonende te Nes, gesteld onder curatele, hetwelk bij deze ingevolge art. 496 van het Burgerlijk Wetboek openbaar wordt bekend gemaakt.

Voor Extract conform,
C. J. VAN DER VEEN, Proc.

COMMISSARISSSEN VAN DE STADS TEEKENSCHOOL te Leeuwarden, roepen bij deze op, alle zoodanige Jongelingen, welke in dezen winter, hetzij bij herhaling, of voor het eerst gebruik willen maken van de lessen in het Bouwkundig Teeken, om zich van heden tot en met den 8 November eerstkomende daartoe aan te melden ten huize van den Heer J. VAN DER WIELEN, op de Nieuwstad alhier, des middags ten 12 ure, ieder voorzien van een bewijs van goed gedrag afgegeven door de Bazen bij welken zij werken.

Leeuwarden,
den 29 October 1849.

Commissarissen voornoemd,
VAN BOELEN, Voorzitter,
C. J. BOLTEN, Secretaris.

Ouders en Voogden

die Kinderen wenschen te plaatsen op de Departements-Bewaarschool alhier, worden herinnerd, dat het volgende vierendeeljaars ingaat met den eersten November, en de aangifte vóór dien tijd dagelijks kan geschieden aan het Schoolgebouw op de Tuinen, bij de Hoofdonderwijzers Mejnvr. HUTCHENSON. Bij dezelfde inrigting is er nog gelegenheid tot plaatsing van eene KWEEKELING.

Schouwburg te Leeuwarden.

WOENSDAG den 31 October en ZATURDAG den 3 November 1849, geeft de Heer B. BOSCO zijne beide laatste VOORSTELLINGEN IN DE EGYPTISCHE TOOVERKUNST. Billetten zijn te bekomen aan het Bureau. Aanvang ten 7 ure.

Nederlandsche Handel-Mantschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar zullen worden geveild, te Amsterdam op Donderdag den 15 November 1849, de navolgende hoeveelheden JAVA SUIKER, als:

9162 KRANJANGS en KANASSERS, liggende aldaar.	
8389 DITO	DITO, te Rotterdam, en
1271 DITO	DITO, Middelburg.

Waarvan de Notitien met de Veil-conditien in tijds zullen worden uitgegeven. Amsterdam, den 18 October 1849. VAN DER OUDEMEULEN, Pr. GOUDSWAARD, D. f. S.

Getrouwd:
Wormerveer,
den 26 October 1849.
Eenige kennisgeving.

E. VEEN, van Sneek, en
D. J. VAN GELDER.

Getrouwd:
Balk,
den 28 October 1849.

H. G. REITSMA, en
J. P. POPPES.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER C. J. DE VRIES, geliefde Echtgenoot van Harlingen, den 23 October 1849. Eenige kennisgeving. J. D. SLUITER.

Heden beviel van een' welgeschapen Zoon, J. ZIJLSTRA, geliefde Echtgenoot van Leeuwarden, den 24 October 1849. R. BLOEMBERGEN.

DOCKUM, den 26 October 1849. Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, OTTOLINE BERNADINE ESCHER, geliefde Echtgenoot van Dr. L. W. VAN DER WEIDE.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, CORNELIA SLEESWIJK, geliefde Echtgenoot van Lemmer, den 27 October 1849. F. SLEESWIJK VISSER. Dienende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Heden beviel van eenen welgeschapenen Zoon Vrouwe A. HARMENS, geliefde Echtgenoot van Harlingen, den 28 October 1849. J. F. FONTEIN.

Heden beviel van een' Zoon, SIENTJE VAN DER PLAATS, Echtgenoot van Leeuwarden, den 28 October 1849. J. WIJBRANDI Cz.

Heden middag ten twee ure trof ons de gevoeligste slag onzes levens daar het den Albestuurder behaagde van ons weg te rukken, onze geliefde Vader HARMEN JOHANNES KOOPMANS, in den ouderdom van circa 37 jaren, na een langdurig lijden van 1½ jaar. Geduldig onderworpen en met het oog op God verdroeg hij dit alles, terwijl wij bij het lijk dezee voor ons zoo dierbaren mans, onze kinderlijke blikken gevestigd hielden op den grooten Vader der weezen, deszelfs heiligen wil eerbiedigende in de gegrunde hoop dat hij nu, met onze reeds vroegere overledene Moeder, die vreugde eindelooz geniet naar dewelke hij met vertrouwen uit zag.

Oosterzee
den 16 October 1849.

HIELKJEN H. KOOPMANS,
ook namens mijne broeders.

NB. Gelieve deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Heden overleed tot bittere droefheid van mij en mijne eenige Dochter, mijn geliefde Echtgenoot JOHANNES HENDRIK GRAM, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank alhier, in den ouderdom van bijna 48 jaren. Alkmaar, den 23 October 1849. T. B. SCHIERE, Wed. J. H. GRAM.

Eenige kennisgeving.
Op verlangen van den overledene zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

HARLINGEN, den 25 October 1849. Overleden CHRISTINA PETREUS, oud 42 jaren en ruim 9 maanden, Echtgenoot van Eenige kennisgeving. P. S. SCHAAPFMA.

MINNERTSGA, den 25 October 1849. Heden overleed ons geliefd eenigt Zoonkje BAUKJE, in den ouderdom van een jaar en zeven maanden; hevige stuipen maakte een einde aan zijn voor ons dierbaar leven. Vier weken geleden is ons oudste Zoonkje ook aan stuipen overleden. Zwaar valt ons deze slag, daar wij met dit verlies kinderloos zijn, maar wetschen in dezen Gode eerbiedig te zwijgen.

T. TJESSINGA — IJSTEREN.
J. C. TJESSINGA.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere, aan hen gericht te beschouwen.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te Leeuwarden zijn van den 23 tot en met den 29 October 1849 aangegeven: 11 Geboren. 11 Overleden. 2 Huwelijken.

Opgevo der Frije en Aanvoer van BOTER en KAAS, den 28 October 1849, aan de Stadsraad te Leeuwarden:

FRIS.
BOTER / 25.00
KAAS / 14.00 2 / 16.00.

AANVOER
8074 2155 13015 vaten
4708 Ned. 10000

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 27 October 1849.

NEDERLAND.	Geb.	RUSLAND.	Geb.
Werk. Schuld 2 1/2 pCt. 52 1/2	53 1/2	Ob. bij H. 1 1/2 pCt. 103 1/2	
Dito dito 3 1/2 pCt. 52 1/2	53 1/2	dito dito 1 1/2 pCt. 103 1/2	
Dito dito 4 1/2 pCt. 52 1/2	53 1/2	Dito bij dito 4 1/2 pCt. 84 1/2	
Amort.-Synd. 3 1/2 pCt. 52 1/2	53 1/2	Dito bij Stiegl. 4 1/2 pCt. 84 1/2	
Handel-Maats. 4 1/2 pCt. 52 1/2	53 1/2		
FRANKRIJK.		OOSTERRIJK.	
Certific. .... 3 pCt. 51 1/2	51 1/2	Metaliek... 5 pCt. 82 1/2	83 1/2
		1847... 2 1/2 pCt. 42 1/2	43 1/2
SPANJE.		AMERIKA.	
Leen. Ard. v. 35 1/2 pCt. 10 1/2	10 1/2	Bank-Actien V. Staten 3 1/2 pCt. 87 1/2	
v. 510 1/2 pCt. 10 1/2	10 1/2	Braz. 1824... 87 1/2	
onb. Stukk. 5 1/2 pCt. 35 1/2	35 1/2	200... 87 1/2	
Binnenl. ad/m 3 1/2 pCt. 25 1/2	25 1/2	Peru... 4 pCt. 53 1/2	
Ardoin Coupon... 7 1/2 pCt. 25 1/2	25 1/2	Grenada... 14 1/2 pCt. 25 1/2	
PORTUGAL.		Venezuela... 25 1/2 pCt. 25 1/2	
Te Londen 5 (nu 4) pCt. 32 1/2	32 1/2	Ecuador... 25 1/2 pCt. 25 1/2	

Binnenl. fondsen waren heden bij onbeduidende affaire een weinig lager in prijs; Spaansche fondsen hebben zich vooral in 3 pCt. binnenlandsche geheel en al van hunne achteruitgang van gisteren hersteld; Portug. en Fransche fondsen zonder variatie; van Zuid-Amerika valt niets bijzonders te vermelden.

Zondag den 28sten.

Ardoins à 85 10 1/2. Dito à 85 10 1/2. Binnenl. 3 pCts. 26 1/2, 1/2, 1/2, 1/2. Portug. 4 pCts. 33 1/2, 1/2, 1/2, 1/2. Fr. Oblig. 3 pCts. 51 1/2, 1/2, 1/2, 1/2. In Sp. Binnenl. 3 pCts. en Portug. vertoonde de handel nog al eenige levendigheid, overigens was er weinig affaire.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HENNAARDERADEEL, convoceren bij deze ten verzoeken der Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande dorpen, in de Kerken aldaar, die van:
Hijdaard, op Maandag den 5 November 1849, des voormiddags ten 11 ure.
Lutkewierum, op Woensdag den 7 November 1849, des voormiddags ten 11 ure.
Oosterend, op Donderdag den 8 November 1849, des voormiddags ten 11 ure.
Iftens, op Vrijdag den 9 November 1849, des voormiddags ten 11 ure.
Hennaard, op Zaterdag den 10 November 1849, des voormiddags ten 11 ure.
Ten einde: 1°. op te nemen en bij welbevinding te sluiten de Kerkerekeningen over de dienst van 1848; 2°. de begrotingen voor de dienst van 1850 vast te stellen; 3°. nieuwe Kerkvoogden te benoemen voor de op 1 Januarij 1850 aftredende, en 4°. te delibereren over- en te besluiten op de voorstellen welke ter tafel zullen worden gebracht.

Wommels,
den 24 October 1849.

Grietman en Assessoren voornoemd.
A. S. IJPMAN.
Ter ordonnantie van deselven,
E. H. TENCKINGK.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN TIETJERKSTERADEEL geven bij deze kennis, dat de annonce tot oproeping der Floreenpligtigen van *Eernewoude*, op 1 November e. k., tot opnemng der Kerkvoogdijrekening enz. als niet geplaatst moet worden aangemerkt, daar die opnemng voor als nog wordt uitgesteld.

Bergum,
den 27 October 1849.

Grietman en Assessoren voormeld,
H. B. VAN SMINIA.
Ter ordonnantie van deselven,
Mr. A. FERF.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN IDAARDERADEEL, maken bij deze bekend, dat de gewone JAARMARKT te Grouw, dit jaar invalt op Donderdag en Vrijdag den 8 en 9 November e. k., en dat op die Markt geenerlei spelen om gewin van Goud of Zilver of andersints, noch Horoskooptrekkers of Bedelaars zullen worden toegelaten, maar dezen ten strengsten geweerd.

Grouw,
den 29 October 1849.

Grietman en Assessoren voornoemd,
C. BERGSMA,
Ter ordonnantie van deselven,
ANDREÆ.

DE VOOGDEN EN VOOGDESSEN VAN HET NIEUWE STADS WEESHUIS te Leeuwarden, gedenken aan den minst inschrijvenden aan te besteden:
Het leveren van Groene, Witte en Graauwe ERVTEN, Witte en Bruine BOONEN, Gepelde GARST, ROGGENBROOD, RUNDVLEESCH, RUNDER-VET, Witte KOOL, WORTELEN, KOOL-RAPEN, SELDERIJ en PATENT-OLIE, voor het geheele jaar 1850, ten behoeve van gemeld Gesticht benooidg.
Wie hieraan gading maken, moeten daarvan, bij gesloten Billet, inhoudende den aannemings-prijs van ieder artikel afzonderlijk, aan het genoemde Wees Gesticht opgave doen, vóór of uiterlijk op Maandag den 5 November aanstaande, des voormiddags; kunnende aldaar van heden af de voorwaarden van aanbesteding worden gelezen.

Leeuwarden,
den 26 October 1849.

P. F. MARTIN,
Rentmeester.

HOUTVEILING.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, ten verzoeken van S. TULP, aldaar, op Donderdag den 1 November 1849, ten 9 ure voor den middag, bij de Gas-fabriek, verkoopen: 2 à 3 ladingen EIKEN WOUDBOOMEN, van onderscheidene zwaarte en lengte, waaronder een mooie rechte gladde, geschikt voor een Watermolen Schroef-As, en eene extra mooie partij bekant KROM-HOUT, HEK- en STEKPALEN, LEGGERS en DAMLEGGERS; voorts 74 beste Zeeuwsche IJPEN BOOMEN, van onderscheidene zwaarte en lengte, alsmede eenige extra zware POPULIERBOOMEN; alles zeer geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molen-, Kast- en Wagenmakers, Pompmakers, Kuipers, enz.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, op Donderdag den 1 November 1849, des avonds ten 7 ure, ten huize van den Kastelein *Sjoerd R. Kuiper*, te Akkrum, provisioneel verkoopen:
Eene in den jare 1842 nieuw gebouwde HUIZINGE en VERFWINKEL, gekwoteerd no. 1204, met STEDE en ERF c. a., staande en gelegen aan het algemeen vaarwater te Akkrum; bij J. F. Kleefstra in eigen gebruik. Door den kooper te aanvaarden op den 12 Mei 1850.

De Notaris A. A. VAN VOORST, te Heerenveen, zal, op Donderdag den 8 November 1849, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van N. Meijer, in het *Oranjeried*, op gewone voorwaarden, in het openbaar verkoopen, ten verzoeken van HH. KERK- en PASTORIE-VOOGDEN VAN ENGWARDEN:
Twaalf percelen KAPHOUT, gelegen onder de dorpen *Katijk*, *Luinjebird*, *Tjallebird* en *Gerslaot*; — breeder bij verkoop-biljetten omschreven.

Verkoop van een Hek-Tjalkschip.

BLOENBERGEN SENTER, te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 1 November 1849, provisioneel, en den 3 daaraanvolgende, finaal, telkens des avonds ten 7 ure, ten huize van R. J. Brouwer, in het Schippershuis aldaar, verkoopen:
Een HEK-TJALKSCHIP, genaamd de *Twee Gebroeders*, lang 13 el 4 palm 7 duim, breed 3 el 3 palm 5 duim, het 4 el 3 palm 3 duim, goet op 21 tonnen, met al deszelfs vander toe- en aanbehooren, zoo als het in de Stadgracht te Leeuwarden, en op de dagen van den verkoop voor bovengemelde Huisings is liggende; dadelijk te aanvaarden.

Boelgoed van Leeuwarden op credit.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 1 November 1849, des avonds ten 7 ure, ten huize van N. Meijer, in het *Oranjeried*, op gewone voorwaarden, in het openbaar verkoopen, ten verzoeken van HH. KERK- en PASTORIE-VOOGDEN VAN ENGWARDEN:
Twaalf percelen KAPHOUT, gelegen onder de dorpen *Katijk*, *Luinjebird*, *Tjallebird* en *Gerslaot*; — breeder bij verkoop-biljetten omschreven.

De Notaris WIJMA, zal, op Woensdag den 31 October 1849, des avonds ten 7 ure precies, in het Heeren Logement van D. Minnema, te Leeuwarden, bij continuatie, finaal verkoopen: Eene HUIZINGE, op de Noorderhoek, daar, in wijk A, no. 42; bij de Weduwe Johannes Numan met den ruimd; dadelijk te aanvaarden.

VEE-BOELGOED.

De Notaris OEBERIUS, te St. Anna-Parochie, zal, op Zaterdag den 4 November 1849, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg van J. C. W. naar aldaar, op gewoon credit, verkoopen:
Dertig à veertig stuks uitmuntend KOE-VEE, bestaande in: 16 kalve- en 2 vroegmelke Koeijen, 4 kalve Rieren, 2 driejarige Ossen en 4 vers; aangevoerd door de Kooplieden *Bouwe Schaap* en *Nanne de Boer*.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR, voor 5 jaren, van Petri 1850. Een stuk uitmuntend GREIDLAND, de twaalf genaamd, gelegen aan Straatweg naast de Drie Romers, groot naar naam en faam 4 hunder 40 el 92 el; thans nog bij *Hotze Bontjes Meintema* in gebruik. Condities te vernemen en de briefjes franco, vóór of op Vrijdag den 9 November e. k. in te veren bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR, voor 7 jaren, van Petri 1850—1857. Vier stukken kostelijk BOUWLAND, gelegen op het Munnike-Bildt onder Hallum, groot n. n. en faam 6 hunder 24 roede 64 el; thans nog bij T. Polstra in gebruik. — Condities te vernemen en de briefjes franco vóór of op Vrijdag den 16 November e. k. in te leveren bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden.

Bij geslotene briefjes

TE HUUR: Eene ZATHE en LANDEN, gelegen in de Kooi te Oosterzee, groot circa 90 hunder, Hooi- en Weiland; thans bewoond door *Klaas Steenbeek*. De Condities te vernemen bij H. E. KLUVER, te Echten, bij wien vóór den 12 November aanstaande de briefjes kunnen worden ingeleverd.

TE HUUR:

Een roijale INTREK, met VRIJEN OPGANG, van vele gemakken voorzien. Te bevragen bij A. PIETERSON, Mr. Timmerman op de Tuinen alhier.

OPROEPING.

De Crediteuren van CORNELISKE MARKS BOERSMA, Winkeliersche te Buitenpost, en die van haar overleden Man JAN MELLES SMEDES, worden verzocht op Donderdag den 1 November 1849, des avonds ten 8 ure, te compareren ten huize van de Wed. ADEMA, in de Korenbeurs te Leeuwarden, en alsdan het bedrag hunner vorderingen op te geven, ten einde daarna zoo gelijk in aller belang een accoord aan te gaan.

Onderlinge Brand-Waarborg-Maatschappij van Woudsend.

Den belanghebbenden wordt verwittigd, dat de inschrijving tot verzekering van HET STALVEE openstaat van af 1° November, bij HH. Correspondenten en de Directie in loco.

A. H. TROMP, Directeur Boekhouder.

Muzijk, Muzijk-Instrumenten en Snaren.

De Ondergeteekende verwittigt bij deze het muzikaal Publiek, dat hij zijn Muzijkhandel heeft uitgebreid en voorzien is van MUZIK-INSTRUMENTEN in alle soorten, zoo wel STRIJK- als HOUTEN en KOPEREN BLAAS-INSTRUMENTEN, benevens al de benodigdheden hierbij behoorende, en hij dezelve te gen geringe prijzen debiteert. Tevens herinnert hij bij deze dat hij voorzien is van de beste Italiaansche en andere SNAREN.
Meesters en Kooplieden in het groot hebben op ieder artikel rabat.
Leeuwarden, VAN MARCKE,
den 24 October 1849. over de Lange Pyp.

ATTENTIE.

Door onverwachte toevallige omstandigheden uit de hand TE KOOP, op 1° Mei 1850 of vroeger te aanvaarden:
Eene uitmuntende HUIZINGE en BAKKERIJ, met alle gerijfelijkheden voorzien, met TUINTJE, BLEEK en PAKHUIS, in eene der steden van Friesland, waarin sedert jaren de Bakkers-affaire met succes is gedreven, des verkijsende met de voorhanden zijnde GEREEDSCHAPPEN. Belanghebbenden kunnen zich in persoon of bij vrachtvrijen brief adresseren ter bekoming van nadere aanlichtingen bij

L. CONRADI, te Franeker.

bij dewelke tevens allerhande soort van BUILMOLENS en andere BAKKERSGEREEDSCHAPPEN, tot de minstmogelijke prijzen te bekomen zijn, en voor welke ker kwaliteit geguarandeerd wordt.

EENE BUITENGEWONE GETUIGENIS

afgelegd voor den Lord-Mayor, aangaande eene opmerkenwaardige genezing door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.

James Stanley, woonachtig te Long-Ditton, legde eene getuigenis af voor den Lord-Mayor van Londen in het Mansionhouse, dat hij sedert twee jaren op krukken had gegaan, met 26 gaten in het eene been en 14 in het andere; dat hij in twee hospitalen was opgenomen geweest, zonder eenige verbetering van zijn nen lijdenden toestand te kunnen erlangen, en dat hij na het te vergeefs aanwenden van alle andere middelen, geheel en al was hersteld geworden door de Zalf en Pillen van Holloway.

Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van f 0,90, f 2,10, f 3,30, f 7,75, f 15,50, f 28,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 7,75, - 15,50, - 28,50.

Zijn op franco aanvraag, à contant, te bekomen aan het Hoofddepot, den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; M. GAARBEK, te Groningen; H. A. P. VAN GORCUM, te Amsterdam te Londen, Strand 244, Holloway's Etablissement.

BILLARDPARTIJ.

De Ondergeteekende, Kastelein in de Herberg de Ster te Dragten, is voornemens, op Zaterdag den 3 November 1849, des namiddags ten 2 ure, ten Verbillarden: Een PRIJS, bestaande in: eene extra zware ZILVERE TABAKSDOOS, aan den winner vrij te vereeren.

L. B. DE JONGE.

In een aanzienlijk dorp van Friesland is, in een fatsoenlijk huisgezin, geleendheid voor KOST, INWONING met VRIJE KAMER, BEDIENING en voor een Heer, of eene Dame, of voor eene Weduwe met een of twee kinderen. Ook zou men wel genegen zijn, een of twee Kinderen van Protestantse Ouders, liefst Weezen, ter opvoeding aan te nemen, daar men in staat is oude en moderne talen, met de bijbehoorende wetenschappen, grondsonderwijzen. — Adres met gefrankeerde brieven onder letters P. Q. A. van ZUIJLEN, te Leeuwarden.

Den BAKKERSKNECHT, 4 à 5 jaren werkzaam geweest, kan met Nov. 1° e. k. werk bekomen bij J. A. NIEUWENHUIS, Mr. Bakker, te Bakken, Brieven franco.

Den KUIPERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij L. J. BANDA, Kuiper op het Vliet bij Leeuwarden.

Den BAKKER van mist, dat hetzelfde tegen hemis van eigenden kan bekomen bij SJOUKE FRANCES BAKKER.